

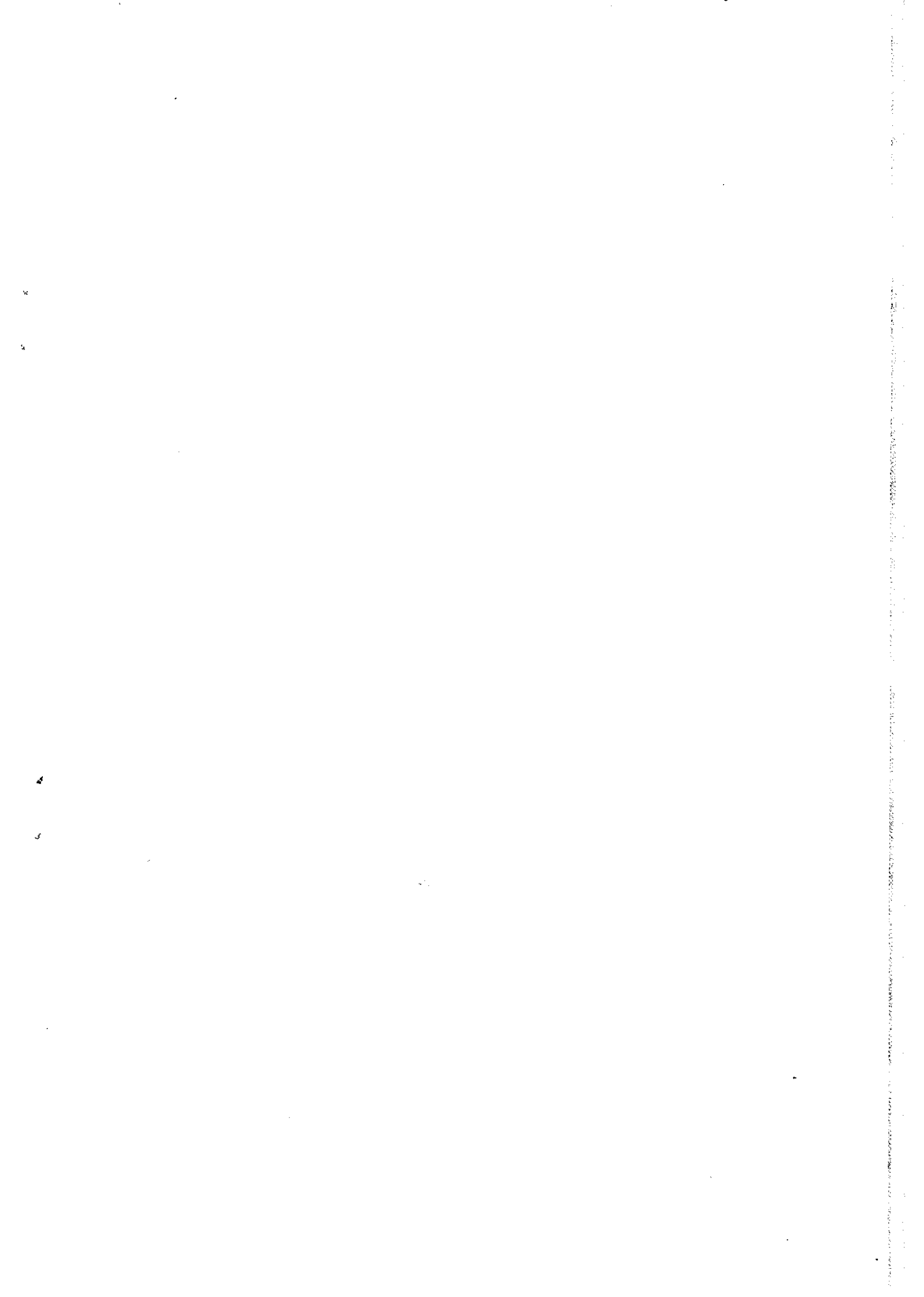
جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی

گروه هماهنگی تربیت معلم

در جلسه ۳۳۵ (فوق‌العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱ که در ادامه
جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد به تصویب رسید.

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی

کمیته تخصصی:

گرایش:

کد رشته:

گروه: هماهنگی تربیت معلم

رشته: آموزش هنرهای تجسمی

دوره: کارشناسی ناپیوسته

شورای عالی برنامه ریزی در جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱ که در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی تشکیل شد براساس طرح پیشنهادی گروه هماهنگی تربیت معلم برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۷/۱ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی با سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱،
(ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی)
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی که از طرف گروه هماهنگی برنامه ریزی تربیت معلم پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱، در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
و رییس شورای عالی برنامه ریزی

مرتضی حاجی
وزیر آموزش و پرورش
و رییس گروه هماهنگی برنامه ریزی تربیت معلم

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فصل اوّل

مشخصات کلی

۱- مقدمه

باورها، اعتقادات و ارزش‌ها مفاهیم مشترک انسان‌هایی است که در یک نظام اجتماعی زندگی می‌کنند. مجموعه‌ی این مفاهیم مشترک، فرهنگ را تشکیل می‌دهند و یکی از عوامل پیشرفت هر جامعه، ارتقای سطح فرهنگ آن است. بسیاری از کشورها برای رویارویی مناسب و سازنده با تحولات پیچیده و شتابنده و هم‌چنین فراهم آوردن زمینه‌ی لازم برای ایجاد تحول در نظام‌های اقتصادی، اجتماعی با اتکا به نیروی انسانی مثابه‌ی مهم‌ترین سرمایه، به پرورش توانای‌ها و مهارت‌های فکری این سرمایه‌ی عظیم در عصر دانایی و فراصنعتی پرداخته‌اند. نیروی انسانی نیز خود شکل گرفته از فرهنگ است؛ بنابراین، تحول (دگرگونی) هر جامعه بر تحول نیروی انسانی - و در واقع تحول فرهنگ آن جامعه - مبتنی است و آموزش و پرورش به مثابه‌ی اساسی‌ترین رکن در این رهگذر نقش اساسی را برعهده دارد. چراکه سبب ارتقای حس زیباشناسی، حساسیت نسبت به محیط پیرامون خود، تقویت روحیه‌ی تتبع، اعتماد به نفس و خلاقیت می‌شود. عدم توجه کافی به ارتقای سطح فرهنگ دانش‌آموزان در آموزش و پرورش مانع آن می‌شود که فراگیرندگان به پرورش تخیل و ارتقای نیروی خلاقه‌ی خویش بپردازند. این امر در نهایت بر فرهنگ تأثیری نامطلوب می‌گذارد. خلاصه این‌که برای ماندن، به غنی‌تر کردن فرهنگ خویش و ژرفابخشیدن به آن نیازمندیم و این امر زمانی تحقق می‌پذیرد که آموزش هنر - به مثابه‌ی یکی از پایه‌های اصلی فرهنگ - یک راهبرد (استراتژی) تلقی شود و با اولویت خاص در نظام آموزش و پرورش کشور مدنظر قرار گیرد.

برای نیل به چنین هدفی به تهیه‌ی این برنامه اقدام شده است. انتظار می‌رود دانشجو بتواند از این گیزی مناسبت از آن

در غنی‌ساختن فرهنگ کشورمان بکوشند.

۲- ضرورت و اهمیت

ایران اسلامی وارث فرهنگ و هنری غنی، پر مجتوا و انسان‌ساز است. ما برای انتقال این فرهنگ و هنر، باید به تربیت و پرورش نیروی انسانی بپردازیم که ماهیت این فرهنگ و هنر را عمیقاً درک کند و برای احیا و انتقال آن به نسل‌های آینده آمادگی لازم را داشته باشد. بدین منظور، ضروری است در زمینه‌ی برنامه‌ریزی درسی آموزش هنر و تأمین نیروهای متخصص و باصلاحیت اقدام لازم صورت گیرد. با توجه به این‌که آموزش هنر در اکثر مراکز آموزش عالی با هدف پاسخ‌گویی به نیازهای حرفه‌ای خاصی صورت می‌گیرد و به تربیت نیروهای متخصص در امر آموزش هنر عنایتی نمی‌شود و فارغ‌التحصیلان مراکز قادر نیستند به نیاز آموزشی کشور در این زمینه پاسخ دهند. ضروری است برای پرورش خلاقیت و قدرت تفکر و تخیل دانش‌آموزان در درس هنر - که حاصل آن شکوفایی فرهنگی و هنر تجسمی ایران اسلامی است - معلمانی با تخصص‌ها و مهارت‌های معلمی لازم تربیت شوند و بر این مبنای برنامه‌ای با گرایش آموزش هنر (هنر نهم ۳/حضر هیگی - ۶)

تهیه و اجرا گردد. بنا بر این نیاز، برنامه‌ی کارشناسی ناپیوسته‌ی آموزش هنرهای تجسمی در ادامه‌ی برنامه‌ی دوره‌ی
کاردانی آموزش هنرهای تجسمی به منظور ارتقای سطح علمی-تخصصی معلمان توسط شورای برنامه‌ریزی هنر
تربیت‌معلم دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی در سال تحصیلی ۷۹ تهیه شد.

۳- تعریف و هدف

دوره‌ی کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی یکی از دوره‌های تربیت معلم می‌باشد که در تداوم دوره‌ی کاردانی آموزش هنرهای تجسمی به منظور تحقق اهداف کلی ذیل برنامه‌ریزی شده است:

هدف از دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی، تربیت معلمانی است که دانش نظری، مهارت عملی و نگرش لازم را جهت اشتغال به فعالیت‌های آموزشی و پرورشی در زمینه آموزش هنر دوره راهنمایی تحصیلی را کسب نمایند به گونه‌ای که قادر باشند استعدادها را ذاتی دانش‌آموزان را از طریق آموزش صحیح هنر کشف و شکوفا سازند و قوه ابداع و ابتکار آن‌ها را برای رسیدن به اهداف مورد نیاز جامعه در حال توسعه پرورش دهند. بدین منظور برنامه‌ی مورد نظر اهداف ذیل را دنبال می‌نماید:

- ۱- شناخت هنرهای تجسمی و کسب مهارت‌های عملی به منظور آموزش هنر در دوره‌ی راهنمایی
- ۲- تقویت توانایی‌های دانشجویان به منظور ابداع و خلق روش‌های آموزش مناسب در تدریس هنر
- ۳- اشاعه‌ی هنرهای دینی و ملی (تجسمی) به منظور تقویت بینش دانش‌آموزان از طریق آموزش هنر
- ۴- تقویت مهارت‌های عملی دانشجویان در رشته‌ی آموزش هنر به منظور پرورش قدرت خلاقیت آن‌ها
- ۵- کسب توانایی‌های لازم جهت پرورش قدرت خلاقیت و تخیل و تجسم دانش‌آموزان در آموزش هنر
- ۶- توانایی شناخت ارتباط هنرهای ملی (تجسمی) با مسائل دینی جهت به کارگیری آن در آموزش هنر
- ۷- توانایی شناخت ارتباط هنرهای ملی با مسائل دینی جهت کسب شناخت هنری
- ۸- کسب توانایی در بهره‌گیری از ذخایر فرهنگی و هنری جهت آموزش هنر
- ۹- شناخت ذخایر فرهنگی و هنری به منظور تقویت فرهنگ خودی در آموزش هنر
- ۱۰- کشف و تقویت راه‌ها و شیوه‌های آموزش هنر سنتی و بومی با استفاده از امکانات محلی و منطقه‌ای

۴- صلاحیت‌ها و توانایی‌ها

- نهایتاً دانشجویان در دوره کارشناسی آموزش هنرهای تجسمی بایستی پس از طی این دوره بتوانند:
- ۱- هنرهای ایرانی را شناخته و مهارت نسبی در به کارگیری و آموزش آن را کسب نمایند.
 - ۲- بتوانند به تناسب مقتضیات منطقه آموزشی خود آموزش هنری دانش‌آموزان دوره راهنمایی تحصیلی را به عهده بگیرند و از راه‌های علمی و عملی خلاقیت آن‌ها را ارتقا داده و برای رشد قوه‌ی ابداع و ابتکار آن‌ها اقدام کنند.
 - ۳- بتوانند جایگاه، ارزش و تأثیر مثبت آموزش هنر را در ارتقاء سطح کیفی درس برای طی مدارج بالاتر در زمینه هنر یا سایر موضوعات درسی بشناسند.

۴- توانایی در کشف استعدادها و ایجاد رشد و خلاقیت دانش آموزان

۵- توانایی شناخت شیوه‌های اصلاح آموخته‌های نادرست و جایگزینی نمونه‌های صحیح را کسب نماید.

۶- به روش‌های ارزش‌یابی و تعبیر و تفسیر آثار هنری دانش آموزان مسلط شوند.

۷- دانشجو معلمان بتوانند توان و استعداد هنری دانش آموزان دوره‌ی راهنمایی تحصیلی را ارزش‌یابی کرده و هر

کدام را به تناسب احوال تشویق و هدایت کنند.

۸- بتواند با بهره‌گیری از شیوه‌های آموزشی مناسب ضمن تقویت قدرت تخیل و خلاقیت دانش آموزان، روحیه

اعتماد به نفس آنان را تقویت نموده تا از این طریق به حفظ سلامت روانی دانش آموزان کمک نماید.

فارغ‌التحصیلان این رشته می‌توانند در رشته‌ی کارشناسی ارشد آموزش هنرهای تجسمی ادامه تحصیل دهند.

۵- ضوابط و شرایط کلی پذیرش دانشجو

- داشتن مدرک کاردانی آموزش هنرهای تجسمی یا تربیت‌معلم هنر

- داشتن حکم کارگزینی در رشته‌ی آموزشی فرهنگی و رشته‌ی شغلی دبیری

- دارا بودن سلامت جسمی و روانی

- پذیرفته شدن در آزمون‌های ورودی تخصصی و عملی

۶- طول دوره و شکل نظام

طول دوره‌ی کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی دو سال است که با نظام آموزش واحدی دز چهار

نیم‌سال تحصیلی قابل اجرا خواهد بود. هر نیم‌سال تحصیلی شامل (۱۶ هفته) است. برای هر واحد نظری (۱۶ ساعت)،

برای هر واحد عملی (۳۲ ساعت) و برای هر واحد کارگاهی (۴۸ ساعت) منظور شده است.

۷- واحدهای درسی

مجموع واحدهای درسی دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی شامل: ۶۷ واحد به شرح ذیل می‌باشد:

الف) دروس عمومی ۸ واحد

ب) دروس تربیتی ۹ واحد

ج) دروس پایه و تخصصی ۲۸ واحد

د) دروس انتخابی ۲ واحد

جمع ۶۷ واحد

۸- عناوین مواد امتحانی و ضرایب آن‌ها

الف- آزمون عمومی

۱- زبان خارجی ضریب ۲

۲- دروس تربیتی* ضریب ۳

* محتوای دروس تربیتی شامل ۴ درس روان‌شناسی تربیتی، کلیات روش‌ها و فنون تدریس، طراحی، تولید و کاربرد مواد آموزشی، اندازه‌گیری و سنجش پیشرفت تحصیلی می‌باشد.

ب- آزمون اختصاصی (کتبی)

۱- مبانی نظری هنرهای تجسمی ضریب ۲

۲- مبانی نظری روش تدریس هنر ضریب ۲

۳- مبانی نظری هنرهای سنتی ضریب ۲

۴- مبانی نظری خوشنویسی ضریب ۲

ج- آزمون اختصاصی (عملی)

۱- طراحی و نقاشی از طبیعت و طبیعت بی‌جان ضریب ۴

۲- خوشنویسی نستعلیق (خطوط قرآنی) ضریب ۴

۳- طراحی سنتی ضریب ۴

۹- دروس جبرانی

پذیرفته شدگان آنکه در مصاحبه نمره را در مواد امتحانی مربوطه کتیب نکرده‌اند، ملزم به گذراندن دروس مندرج در

جدول دروس جبرانی و پیش‌نیاز دانشگاهی مطابق آیین‌نامه‌ی آموزشی می‌باشند.

فصل دوم

جدول دروس

جدول دروس جبرانی و پیش نیاز دانشگاهی کارشناسی ناپیوسته

آموزش هنرهای تجسمی

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	۶۴	-	۶۴	۲	خوشنویسی	۱
	۶۴	-	۶۴	۲	طراحی و نقاشی	۲
	۶۴	-	۶۴	۲	طراحی سنتی	۳
	-	۳۲	۳۲	۲	زبان خارجی	۴
	۴۸	۴۸	۹۶	۴	درس تربیتی جبرانی	۵
	۲۴۰	۵۰	۳۲۰	۱۲	جمع	

جدول دروس عمومی دوره‌های کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ اسلام	۱
-	-	۳۲	۳۲	۲	متون اسلامی	۲
-	-	۴۸	۴۸	۳	زیان خارجی	۳
-	۳۲	-	۳۲	۱	تربیت بدنی (۲)	۴
	۳۲	۱۱۲	۱۴۴	۸	جمع	

پذیرفته‌شدگانی که دروس معارف اسلامی (۲)، بهداشت و محیط زیست و جمعیت و تنظیم خانواده را

در دوره‌ی کاردانی نگذرانده‌اند، باید این دروس را علاوه بر جدول فوق بگذرانند.

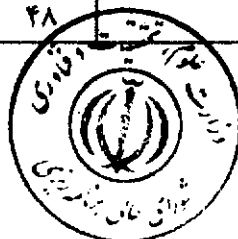
جدول دروس تربیتی دوره‌های کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۱	اصول و فلسفه آموزش و پرورش	۳	۴۸	۴۸	-	
۲	مبانی برنامه‌ریزی درسی	۲	۳۲	۳۲	-	
۳	سازمان و مدیریت در آموزش و پرورش	۲	۳۲	۳۲	-	
۴	روش تحقیق با تأکید بر علوم تربیتی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	جمع	۹	۱۶۰	۱۲۸	۳۲	

جدول دروس اصلی برنامه کارشناسی ناپیوسته آموزش هنرهای تجسمی

پیشیناز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	کارگامر	نظری			
-	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه طراحی و روش آموزش	۱
-	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه طراحی سنتی	۲
۲	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه طراحی سنتی و روش آموزش	۳
۱	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه نقاشی	۴
۴	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه نقاشی و روش آموزش	۵
-	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه آموزش خوشنویسی (۱)	۶
۶	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه آموزش خوشنویسی (۲)	۷
۷	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه آموزش خوشنویسی (۳)	۸
۸	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه آموزش خوشنویسی (۴)	۹
۴	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه نگارگری	۱۰
۱۱	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه نگارگری و روش آموزش	۱۱
-	۹۶	۹۶	-	۲	کاربرد نرم افزارهای رایانه‌ای در آموزش هنر	۱۲
۱۱	۶۴	۴۸	۱۶	۲	آشنایی با هنرهای سنتی ایران	۱۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ هنر جهان	۱۴
۱۵	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ هنر ایران	۱۵
۱۶	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ هنر و تمدن اسلامی	۱۶
۱۷	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ نقاشی ایران	۱۷
۱۶	۳۲	-	۳۲	۲	سیر تحول کتابت در ایران	۱۸
۱	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه هندسه نقوش	۱۹
۱	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه ارتباط تصویری	۲۰
۲۱	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه ارتباط تصویری و روش آموزش	۲۱
-	۱۹۲	۱۹۲	-	۴	طراحی و مطالعه مسائل یادگیری و روش آموزش	۲۲
۵-۶-۷-۲۱	۶۴	۴۸	۱۶	۲	تحلیل محتوای کتاب‌های درسی و روش تدریس آنها	۲۳
	۱۹۲۰	۱۷۲۸	۱۹۲	۴۸	جمع	

جدول دروس انتخابی

پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	کارگامی	نظری			
۴	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه نقش و خط در هنرهای دستی و روش آموزش	۱
-	۹۶	۹۶	-	۲	کارگاه سفالگری	۲
-	۱۹۲	۱۹۲	-	۴	جمع	

فصل سوم

سرفصل‌های دروس

نام درس: کارگاه طراحی و روش آموزش

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد کارگاهی

تعداد ساعت: (نیم سال ۹۶ ساعت) هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: ندارد.

هدف: آشنایی با به‌کارگیری وسایل طراحی و کسب مهارت در طراحی متناسب با قواعد زیبایی‌شناسی و نحوه آموزش این درس در مدارس دوره‌ی راهنمایی تحصیلی.

سرفصل‌ها:

- اجرای طراحی با مداد، ذغال، گچ، مرکب و رنگ و تهیه‌ی حداقل یک نمونه طراحی با هر کدام از ابزارهای فوق و تنظیم آن‌ها در لوح آموزشی برای ارائه در کلاس درس دانش‌آموزان دوره‌ی راهنمایی تحصیلی.

- آشنایی با طراحی ذهنی و چگونگی استفاده از نقوش به‌دست آمده اتفاقی (با شیوه‌های مختلف) و نیز طریقه‌ی آموزش آن به دانش‌آموزان.

- شناخت ترکیب اجسام در طبیعت و بررسی روابط بین آنها و تهیه‌ی لوح آموزشی و ارائه ترکیب‌بندی‌های صحیح و

غلط با امکان نمایشی بین آن‌ها برای ارائه در کلاس‌های آموزشی هنر مدارس راهنمایی تحصیلی.

- طراحی از اجسام با بافت‌های گوناگون به‌منظور طراحی بافت و تهیه‌ی این بافت‌ها در یک پوسته آموزشی.

- طراحی از حالات چهره‌ی انسان و روش‌های ساده‌ی آموزش آن (تهیه‌ی لوح آموزشی مراحل مختلف شکل‌گیری

طراحی یک چهره)

- ساده کردن اجسام با سطوح ساده و سطح‌بندی خاکستری برای نمایش حجم (تهیه یک طرح درس مناسب برای

القای همین مفهوم).

- تحلیل اجسام به‌منظور درک قواعد کلی درونی آن‌ها و دست‌یابی به شکل‌های اصلی و بنیادین آن‌ها که می‌تواند

محور طراحی از آن‌ها باشد.

نام درس: کارگاه طراحی سنتی

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد (۲ واحد کارگاهی)

تعداد ساعت: هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: ندارد.

هدف: ارتقای توانایی دانشجویان در به کارگیری اصول طراحی سنتی

سرفصل‌ها:

- کاربرد طراحی سنتی در کتب دوره‌ی راهنمایی تحصیلی و محیط زندگی و بررسی جایگاه آن در هنرهای ایرانی و اسلامی (همراه با نمایش اسلاید یا تصویر کتاب به وسیله آپک)

- روش‌های طراحی سنتی، اصول ساده کردن نقش و انتقال طرح و نقش.

- اصول تکرار نقش در هنرهای سنتی؛ حاشیه‌سازی ساده، قرینه‌سازی ساده، قرینه‌سازی محوری و شعاعی.

- اصول تکرار نقش در اشکال هندسی؛ دایره، مربع و چند ضلعی و ترکیب‌های متداخل.

- طرح‌های سنتی گیاهی و حیوانی دوره‌های مختلف هنر ایران نظیر آثار سیلک، هخامنشی، اشکانیان و ساسانیان.

- طراحی نقوش اسلامی و ختائی به‌عنوان عناصر اصلی نقوش سنتی و ملمگیری آن‌ها.

- انجام چند پروژه ابداعی همراه با الهام و نمونه‌سازی براساس نقوش دوره‌های مختلف هنر ایران (حداقل دو دوره با

انتخاب دانشجوی).

- انجام چند پروژه ابداعی با استفاده از ترکیب و ایجاد توازن در طراحی سنتی دوره‌های مختلف هنر ایران (حداقل دو

دوره با انتخاب دانشجوی و رعایت اصول).

نام درس: کارگاه طراحی سنتی و روش آموزش آن

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد کارگاهی

تعداد ساعت: هفته‌ای ۶ ساعت

پیش نیاز: کارگاه طراحی سنتی

هدف: آشنایی دانشجو معلمان با اصول آموزش طراحی سنتی و تعلیم آن.

سرفصل‌ها:

توجه: (آموزش‌های عملی هر یک از سرفصل‌ها، همراه با بیان فنون و نکات لازم در تعلیم خواهد بود).

- روش طراحی و قلم‌گیری برگ‌های سنتی ساده و پیچان و ترکیب آن‌ها با اسلیمی و ختایی (به صورت تو پر و خالی) همراه با زمینه نمونه‌های آموزشی جهت تدریس هر یک.

- طراحی و قلم‌گیری نقوش حیوانی و انسانی و ترکیب آن‌ها با عناصر گیاهی و گل‌های سنتی همراه با تهیه نمونه‌های آموزشی جهت تدریس هر کدام.

- مثنی‌سازی از طراحی‌های نقوش حیوانی، انسانی و گیاهی قدما برای درک ظرایف نهفته در آثار اصیل با انتخاب نمونه‌های آموزشی برای تدریس آن.

- طراحی حیوانی و گیاهی برای تشعیر و ترکیب آن‌ها برای بیان موضوعی همراه با قلم‌گیری به همراه تولید و ساخت نمونه‌های آموزشی جهت تدریس هر کدام.

- طراحی یک سر لوح همراه با شمشه برای تذهیب و قلم‌گیری آن‌ها همراه با ترسیم جدول و گره‌های هندسی. - اجرای یک پروژه ابداعی با استفاده از ترکیب و ایجاد توازن و گره‌بندی به انتخاب دانشجو معلمان برای تذهیب متن یا سر لوح یا حواشی با استفاده از عناصر جدول و گره‌بندی، اسلیمی و ختایی و...

- اجرای یک پروژه ابداعی با استفاده از ترکیب و ایجاد توازن و گره‌بندی به انتخاب دانشجو معلمان برای تشعیر متن یا حواشی با بهره‌گیری از عناصر اساطیری حیوانی، انسانی و گیاهی و تهیه گزارش روش آن کار بر آموزش.

نام درس: کارگاه نقاشی

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد (۲ واحد کارگاهی)

تعداد ساعت: هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: کارگاه طراحی و روش آموزش

هدف: آشنایی عملی با نقاشی

سرفصل‌ها:

- انواع ابزارشناسی نقاشی: مداد رنگی، ماژیک، مداد شمعی و پاستل روغنی، کاغذ و مقوای مناسب نقاشی و به‌کارگیری آن‌ها و در صورت امکان آشنایی عملی با روش بازیابی و ساخت ابزار و مواد.

- انجام تمرین به‌منظور ایجاد بافت و حجم و شناخت جنسیت‌ها و ترکیب رنگ‌ها از روی طبیعت بی‌جان و یا طبیعت

و... با مداد رنگی و ارائه یک اثر کامل... (۳ جلسه)

- انجام تمرین به‌منظور ایجاد بافت و حجم و شناخت جنسیت‌ها و ترکیب رنگ‌ها از روی طبیعت بی‌جان و یا

طبیعت و... با ماژیک و ارائه یک اثر کامل... (۳ جلسه)

- انجام تمرین به‌منظور ایجاد بافت و حجم و شناخت جنسیت‌ها و ترکیب رنگ‌ها از روی طبیعت بی‌جان و طبیعت

و... با مداد شمعی و ارائه یک اثر کامل... (۳ جلسه)

- انجام تمرین به‌منظور ایجاد بافت و حجم و شناخت جنسیت‌ها و ترکیب رنگ‌ها از روی طبیعت بی‌جان و طبیعت

و... با پاستل روغنی و ارائه یک اثر کامل... (۳ جلسه)

- انجام تمرین‌هایی با ابزار مداد رنگی، ماژیک، مداد شمعی و پاستل روغنی برای ایجاد نقاشی‌های ذهنی (ترکیب

آزاد رنگ‌ها و رسیدن به فرم‌ها و رنگ‌هایی که بتوان از میان آن‌ها موضوعات و یا شکل‌هایی را پیدا کرد؛ با روش

واضح‌کردن تصاویر گنگ و مبهم). به‌طور مثال: تراشیدن پاستل روغنی و اطو کردن آن در بین دو لایه کاغذ و... پیدا کردن

و تکمیل کردن شکل‌هایی که به‌طور اتفاقی ایجاد شده‌اند. (۲ جلسه).

- انجام یک نقاشی براساس یک موضوع، داستان، شعر و یا طنز به تناسب علاقه‌ی دانشجو با هر یک از ابزارهای فوق.

نام درس: کارگاه نقاشی و روش آموزش آن

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد کارگاهی

تعداد ساعت: (نیم سال ۱۱۲ ساعت) هفته‌ای ۷ ساعت

پیش‌نیاز: کارگاه نقاشی

هدف: آشنایی عملی با نقاشی و روش آموزش آن به دانش‌آموزان راهنمایی

سرفصل‌ها:

- کاربرد عملی و نحوه استفاده از ابزار نقاشی، پاستل گچی، آب‌رنگ، گواش و رنگ روغنی

- کاربرد عملی و نحوه استفاده از قلم‌مو، مقوا و بوم نقاشی و به‌کارگیری آن‌ها و در صورت امکان بازشناسی، بازیابی و

ساخت آن‌ها برای کلاس درس. (یک جلسه)

- انجام تمرین به‌منظور ایجاد بافت و حجم و شناخت جنسیت‌ها و ترکیب رنگ‌ها از روی طبیعت بی‌جان، طبیعت و

یا چهره با پاستل گچی و ارائه یک اثر کامل برای زمان تدریس به دانش‌آموزان. (۳ جلسه)

- انجام تمرین به‌منظور ایجاد بافت و حجم و شناخت جنسیت‌ها و ترکیب رنگ‌ها از روی طبیعت بی‌جان (یک شاخه

گل در لیوان جلوه همراه یک گکه پارچه رنگی) با آب‌رنگ و ارائه یک اثر کامل برای زمان تدریس به دانش‌آموزان. (۴ جلسه)

- انجام تمرین به‌منظور ایجاد بافت و حجم و شناخت جنسیت‌ها و ترکیب رنگ‌ها از روی انسان یا حیوان با رنگ

گواش یا (تمپرا)^(۱) و ارائه یک اثر که ترکیبی از انسان، محیط و حیوان باشد و نگهداری یک نمونه برای زمان تدریس به

دانش‌آموزان (۳ جلسه)

- اجرای تمرین به‌منظور ایجاد بافت و حجم و شناخت جنسیت‌ها و ترکیب رنگ‌ها از روی طبیعت (منظره‌سازی)

با رنگ روغن و ارائه یک اثر کامل و نگهداری یک نمونه برای زمان تدریس به دانش‌آموز (۳ جلسه).

- انجام یک نقاشی نهایی با استفاده از یکی از ابزار فوق (به سلیقه دانشجو) براساس یک داستان یا شعر یا طنز و یا

موضوعات تخیلی و با به‌کارگیری روش‌های مبتکرانه و خلاقه (۳ جلسه)

۱- تمپرا- رنگی است که از گرده یا پودررنگ با زرده و یا زرده و سفیده‌ی تخم‌مرغ که با آب رقیق شده می‌سازند.
(هنرنجسم ۳/ حمزه‌هیگی - ۶)

نام درس: کارگاه خوشنویسی و روش آموزش (۱)

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد کارگاهی

تعداد ساعت: (نیم سال ۹۶ ساعت) هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: ندارد.

هدف: کسب مهارت در اجرای خوشنویسی نستعلیق و توان‌مندی آموزش آن در حد نیاز دبیر هنر.

سرفصل‌ها:

۱- این درس از طریق استفاده از فیلم و اسلاید و نشان دادن آثار با ارزش هنرمندان خوشنویسی درباره‌ی موضوعات زیر ارائه می‌شود.

الف - دو سطر نستعلیق و اصول ترکیب‌بندی آن همراه با نقد و بررسی به جهت استفاده در آموزش به

دانش‌آموزان در مدارس.

ب- جدول‌کشی و روش‌های قطعه‌سازی و تزئینات خوشنویسی.

ج- اصول طراحی و به‌کارگیری لوحه‌ها و ابزارهای خودساخته آموزشی برای تدریس در کلاس‌های خوشنویسی.

۲- برگزاری یک جلسه بازدید گروهی دانشجویان به اتفاق استاد مربوطه از آثار خوشنویسی موزه‌ها و نمایشگاه‌های

خوشنویسی در طول نیم‌سال. انجام این برنامه همراه با تهیه گزارش از مشاهدات و بررسی تأثیر این‌گونه بازدیدها در امر تدریس به دانش‌آموزان خواهد بود.

۳- اجرای ۳ قطعه دوسطری نستعلیق در طول نیم‌سال روی کاغذهای رنگ‌آمیزی‌شده توسط دانشجویان همراه با

جدول‌کشی و حاشیه‌بندی. در طول اجرای این برنامه‌ها هر دانشجو موظف است برای حداقل یکی از دوسطری‌ها یک طرحی آموزشی برای آموزش به دانش‌آموزان دوره راهنمایی ارائه نماید.

موضوع دوسطری اول و دوم برای همه دانشجویان یکسان و با انتخاب استاد است و موضوع دوسطری سوم را هر

دانشجو با راهنمایی استاد انتخاب و ترکیب‌بندی می‌کنند.

۴- طراحی و ساخت یک لوحه و یا ابزار کمک آموزشی برای تدریس الفبای فارسی در نستعلیق به وسیله دانشجو و

ارایه یک نمونه الگوی تدریس درباره‌ی یکی از درس‌های بخش خوشنویسی کتاب‌های هنر راهنمایی، با توجه به اصول

طراحی آموزشی و با استفاده از ابزار خود ساخته.

این برنامه می‌تواند با نظر مدرس به صورت تقسیم کلاس به گروه‌های چند نفری به‌طور گروهی انجام شود.

نام درس: کارگاه خوشنویسی و روش آموزش (۲)

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد کارگاهی

تعداد ساعت: (نیم سال ۹۶ ساعت) هفته ای ۶ ساعت

پیش نیاز: خوشنویسی (۵)

هدف: کسب مهارت در اجرای خوشنویسی نستعلیق و توانمندی آموزش آن در حد نیاز دبیر هنر.

سرفصل ها:

۱- این درس در طول نیم سال با استفاده از فیلم و اسلاید و نشان دادن آثار با ارزش هنرمندان خوشنویسی درباره

موضوعات زیر:

الف - آشنایی با قالب چلیپا و آموزش خط کشی آن.

ب - ترکیب بندی در چلیپای نستعلیق

ج - نستعلیق تحریری و نقد و بررسی آن جهت استفاده در آموزش به دانش آموزان در میان من.

۲- برگزاری یک جلسه بازدید گروهی دانشجویان به اتفاق استاد مربوطه از آثار خوشنویسی موزه ها و نمایشگاه های

جمعی خوشنویسی از متقدمین و هنرمندان پیشگسوت معاصر در طول نیم سال همراه با تهیه گزارش در مورد

چگونگی استفاده از مشاهدات در امر آموزش به دانش آموزان توسط دانشجویان.

۳- اجرای ۴ قطعه چلیپای ساده نستعلیق با استفاده از کاغذهای ابر و باد ساخته دانشجو و همراه با جدول کشفی و

جاشیه بندی. موضوع قطعات چلیپا برای همه دانشجویان کلاس یکسان و انتخاب آن به عهده استاد است.

برای اجرای هر قطع ۳ جلسه تمرین و رفع اشکال زیر نظر استاد انجام و حاصل تمرین های هر جلسه ارزش یابی

می گردد. سپس دانشجویان کار اصلی و نهایی خود را برای قضاوت پایان نیم سال آماده می کنند.

۴- اجرای یک صفحه ۱۶ سطری نستعلیق تحریری با مداد یا خودنویس.

۵- طراحی و ساخت یک لوحه و یا ابزار کمک آموزشی توسط دانشجو معلمان برای تدریس یکی از اصول

ترکیب بندی سطر شامل (کرسی، فاصله ها، کشیده ها، سوار کردن ها و اتمام سطر) و ارایه یک نمونه و الگوی تدریس

درباره ی یکی از درس های بخش خوشنویسی کتاب های راهنمایی با توجه به اصول طراحی آموزشی و استفاده از

ابزارهای ساخته شده.

نام درس: کارگاه خوشنویسی (۳) - (نستعلیق و شکسته)

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد (۲ واحد کارگاهی)

تعداد ساعت: (نیم سال ۹۶ ساعت) هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: کارگاه خوشنویسی و روش آموزش (۲)

هدف: ۱- کسب مهارت در اجرای خوشنویسی نستعلیق و توان‌مندی آموزش آن در حد نیاز دبیر هنر.

۲- آشنایی عملی با خوشنویسی شکسته نستعلیق

سرفصل‌ها:

سرفصل درس برای دو قسمت ۴۸ ساعته برای کارگاه نستعلیق و کارگاه شکسته نستعلیق به گونه‌ای است که در

صورت لزوم به وسیله دو مدرس متخصص تدریس شود. حداکثر دانشجو برای هر کارگاه ۱۵ نفر می‌باشد:

قسمت اول: کارگاه نستعلیق ۳ (۱ واحد کارگاهی ۳ ساعت در هفته)

۱- این درس در طول نیم‌سال با استفاده از فیلم و اسلاید و نشان دادن آثار با ارزش هنرمندان خوشنویسی در زمینه

کتابت نستعلیق (سیر تحول - اهمیت - ابزار کتابت)

۲- اجرای دو صفحه کتابت ۱۲ تا ۱۴ سطری با جدول‌گشتی و حاشیه‌بندی.

صفحه اول اختصاص به مشق از روی یک صفحه کتابت میرزا رضای کلهر بزرگترین کاتب نستعلیق ایران دارد که به وسیله

استاد انتخاب و کپی آن به همه دانشجویان داده می‌شود. متن صفحه دوم با انتخاب و ترکیب‌بندی دانشجویان به صورت

متفاوت خواهد بود.

۳- اجرای دو قطعه چلیپای نستعلیق با تذهیب و جدول‌گشتی و حاشیه‌بندی.

موضوع چلیپای اول اختصاص به مشق از روی یکی از قطعات چلیپای میرعماد بزرگ‌ترین نستعلیق‌نویس دوره صفوی

دارد که با راهنمایی استاد و مراجعه هر دانشجو به منابع کتابخانه‌ای و تهیه کپی به صورت متفاوت انتخاب می‌گردد.

شعر چلیپای دوم را هر دانشجو با راهنمایی استاد انتخاب و با فکر خود ترکیب‌بندی می‌کند. برای اجرای هر قطعه

قسمت دوم: کارگاه آشنایی عملی با شکسته نستعلیق (یک واحد کارگاهی ۳ ساعت در

هفته)

۱- این درس در طول نیم‌سال با استفاده از فیلم و اسلاید و نشان دادن آثار با ارزش هنرمندان در زمینه خوشنویسی

شکسته و شیوه‌های آموزش آن.

۲- اجرای ۲ قطعه سطر شکسته نستعلیق به شیوه امیرنظام گروسی با جدول کشی و حاشیه‌بندی.

۳- اجرای ۲ قطعه سطر شکسته نستعلیق به شیوه درویش عبدالمجید طالقانی با جدول کشی و حاشیه‌بندی. شیوه

اجرای این برنامه نیز مانند برنامه قبل است.

۴- اجرای دو قطعه دو سطری شکسته نستعلیق با تذهیب مناسب و جدول کشی و حاشیه‌بندی.

موضوع دو سطری اول برای همه دانشجویان یکسان و به وسیله استاد انتخاب می‌شود. موضوع دو سطری دوم را هر

دانشجو انتخاب و با فکر خودش ترکیب‌بندی می‌کند.

نام درس: کارگاه خوشنویسی (۴) - (خطوط قرآنی)

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد (۲ واحد کارگاهی)

تعداد ساعت: (نیم سال ۹۶ ساعت) هفته‌ای ۶ ساعت

پیش نیاز: کارگاه نستعلیق (۳) و آشنایی عملی با شکسته نستعلیق

هدف: ۱- کسب مهارت در اجرای خوشنویسی نستعلیق و توان مندی آموزش آن در حد نیاز دبیر هنر.

۲- آشنایی عملی با خطوط قرآنی (کوفی - نسخ - ثلث)

سرفصل‌ها:

سرفصل درس برای دو قسمت ۴۸ ساعتی برای کارگاه نستعلیق و کارگاه خطوط قرآنی به گونه‌ای است که در صورت لزوم به وسیله دو مدرس تدریس شود. حداکثر دانشجویی برای هر کارگاه ۱۵ نفر می‌باشد:

قسمت اول: کارگاه نستعلیق ۴ (یک واحد کارگاهی ۳ ساعت در هفته)

۱- این درس در طول نیم‌سال با استفاده از فیلم و اسلاید درباره‌ی سیر تحول، کاربرد و انواع سیاه مشق با نشان دادن نمونه‌های با ارزش از آثار سیاه مشقی هنرمندان خوشنویسی ارائه می‌گردد.

۲- اجرای یک قطعه نسیاه مشق با تذهیب و جدول کشی و حاشیه‌بندی.

این قطعه با استفاده از اندازه‌های مختلف قلم به وسیله دانشجوی ترکیب‌بندی می‌شود.

در طول اجرای این برنامه دانشجویان باید اصول و انواع سیاه مشق آشنایی پیدا کنند و فولاد و مضایق سیاه مشق از جهت آموزشی در سنین و مقاطع مختلف تحصیلی برای آن‌ها بررسی شود.

۳- اجرای یک قطعه چلیپای نستعلیق با تذهیب و جدول کشی و حاشیه‌بندی. شعر چلیپا را هر دانشجو با راهنمایی استاد انتخاب و با فکر خود ترکیب‌بندی می‌کنند. لازم است در شعر چلیپای مذکور از دوایر معکوس استفاده شده باشد.

۴- اجرای یک قطعه چلیپای مرکب نستعلیق با تذهیب و جدول کشی و حاشیه‌بندی. اشعار این قطعه که حداقل ۴ بیت است به وسیله استاد انتخاب می‌شود و دانشجویان در شکل‌های متفاوت ترکیب‌بندی می‌کنند.

قسمت دوم: کارگاه آشنایی عملی با خطوط قرآنی (یک واحد کارگاهی ۳ ساعت در هفته)

۱- این درس در طول نیم‌سال با استفاده از فیلم و اسلاید درباره‌ی سیر تحول، انواع و کاربرد خطوط قرآنی با نشان

دادن آثار با ارزش هنرمندان کشورهای اسلامی ارائه می‌گردد.

۲- اجرای یک عبارت کوتاه چند کلمه‌ای با یکی از انواع خط کوفی.

برای اجرای این برنامه پیشنهاد می‌شود که کپی متنی چند سطری از یک نوع کوفی به دانشجویان ارائه شود و آن‌ها عبارت کوتاه چند کلمه‌ای مثل نام و نام خانوادگی خود را با الهام از روی آن متن و با همان کوفی به صورت درشت‌رسا می‌کنند. در این روش هر دانشجو ناچار است اتصالات و حروفی را که در متن داده شده موجود نیست با استفاده از راهنمایی استاد مربوطه، خودش طراحی کند.

۳- مشق عملی از روی سرمشق الفبای نسخ و ثلث با توجه به قواعد آن‌ها.

در این برنامه لازم است دانشجویان علاوه بر آشنایی عملی با حروف الفبای نسخ و ثلث، از طریق مقایسه به اختلافات شکلی میان الفبای نسخ و ثلث نیز پی ببرند.

۴- اجرای قطعه یک سطری نسخ از روی سرمشق با تذهیب مناسب و جدول کشی و حاشیه‌بندی.

۵- اجرای دو قطعه یک سطری ثلث از روی سرمشق با تذهیب مناسب و جدول کشی و حاشیه‌بندی.

نام درس: کارگاه نگارگری

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد کارگاهی

تعداد ساعت: (نیم سال ۹۶ ساعت) هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: کارگاه نقاشی

هدف: آشنایی عملی با شیوه‌های قلم‌گیری و ساخت رنگ‌های نگارگری و استفاده‌ی صحیح از آن‌ها در نگارگری

سرفصل‌ها:

- آماده‌سازی مرکب قلم‌گیری و روش استفاده از قلم‌موی گربه - قلم‌موی سمور (شماره‌های ۰ و ۰۰ برای قلم‌گیری، گندمی برای رنگ‌آمیزی) و کاربرد هر یک در نگارگری.

- قلم‌گیری از آثار برجسته‌ی مکتب اصفهان و شناخت امکان قلم در ایجاد تند و کند.

- رنگ‌های نگارگری و ساخت آن‌ها و شناخت رنگ‌های متن و گل‌ها در تذهیب.

- آب‌رنگ‌موی نحوه‌ی استفاده از آن در ایجاد نگاره‌های روحی.

- واگیره کردن و مراحل طرح‌اندازی، قلم‌گیری و رنگ‌آمیزی تذهیب.

- اجرای یک تذهیب ساده در ارتباط با یک قطعه خوشنویسی (این برنامه با هماهنگی مدرس خوشنویسی اجرا

شود).

نام درس: کارگاه نگارگری و روش آموزش آن

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد کارگاهی

تعداد ساعت: (نیم‌سال ۹۶ ساعت) هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: کارگاه نگارگری

هدف: آشنایی با مراحل و روش‌های ساخت یک نگاره در مرحله‌ی ترکیب مفرد است.

سرفصل‌ها:

- مثنی‌سازی و نسخه‌برداری از آثار تک پیکر اصفهان به منظور شناخت مراحل طراحی، انتقال طرح، نحوه‌ی

رنگ‌آمیزی و قلم‌گیری رنگی و نحوه‌ی آموزش آن

- اجرای پردازهای مختلف (نقطه‌پرداز، خط‌پرداز، نقطه-خط‌پرداز)

- اجرای بافت‌های مختلف صخره‌ها، لبه‌تپه‌ها و سطح زمین‌ها، ابر و آب، درختان، بوته‌ها و گل‌ها و چهره‌ی انسان با

استفاده از نسخه‌برداری آثار مکتب تبریز و نحوه‌ی آموزش آن

- انتخاب چند عنصر انسانی، حیوانی، نباتی و جمادی از آثار مکتب تبریز و ترکیب آن‌ها و اجرای کامل (ترکیب

مفردات) و طریق آموزش

- تهیه گزارش از بازدید یکی از موزه‌های دارای آثار نگارگری توسط دانشجویان.

نام درس: کاربرد نرم افزارهای رایانه‌ای در تدریس هنر

نوع واحد: کارگامی

تعداد واحد: ۲ واحد کارگامی

تعداد ساعت: هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: گذراندن دروس

۱- آشنایی با کامپیوتر و کاربردهای آن (مبانی کامپیوتر)

۲- طراحی و تولید و کاربرد مواد آموزشی

۳- کلیات و روش‌های تدریس

هدف:

دانشجویان در پایان این درس ضمن ارتقای توانایی‌های عمومی حرفه‌ای معلمی با انواع نرم افزارهای آموزشی، روش‌های دسترسی به منابع و نحوه‌ی طبقه‌بندی و انتخاب و کاربرد آن‌ها را به منظور افزایش کیفیت و کارایی تدریس دروس تخصصی رشته‌ی تحصیلی خود آشنا شوند.

سرفصل درسی

فصل اول: کلیات

- تعریف رسانه

- آشنایی با رسانه‌های آموزشی و ویژگی‌های آن

- جایگاه رسانه‌های آموزشی در فرایند یاددهی - یادگیری

- تعریف نرم افزار به طور عام

- تعریف نرم افزارهای رایانه‌ای به طور خاص

- تعریف نرم افزارهای رایانه‌ای آموزشی

- آشنایی با ویژگی‌های یک نرم افزار رایانه‌ای آموزشی

- جایگاه نرم افزارهای رایانه‌ای آموزشی در فرایند یاددهی - یادگیری

- استفاده هدفمند از نرم افزارهای رایانه‌ای آموزشی در فرایند یادگیری و آموزش

فصل دوم: دیدگاه‌های رایج در خصوص استفاده از نرم‌افزارهای رایانه‌ای در امر آموزش

- آموزش دهنده
- همکار در آموزش
- مددکار مدیریت آموزشی
- بهره‌گیری از خدمات جانبی آموزشی

فصل سوم: استفاده از نرم‌افزارهای رایانه‌ای به منظور ارتقاء توانایی‌های عمومی

- کار با نرم‌افزارهای واژه‌پردازی
- تعریف واژه‌پرداز
- آشنایی با واژه‌پردازها
- آشنایی با قابلیت‌های برنامه‌ی واژه‌پرداز
- تایپ و ویرایش متن
- ذخیره‌سازی متن
- چاپ متن
- کاربرد واژه‌پردازها در آموزش

کار عملی: دانشجو طرح درس خود را در یکی از واژه‌پردازها تایپ نموده و متن چاپی آن را به استاد تحویل دهید.

فصل چهارم: آشنایی با شبکه‌های اطلاع‌رسانی بین‌المللی

- آشنایی با امکانات آن
- آشنایی با کاربرد اینترنت در آموزش
- به‌عنوان منبع ایستای اطلاعات
- به‌عنوان منبع پویای اطلاعات

کار عملی:

۱- دانشجو بتواند آخرین اطلاعات علمی مرتبط با رشته تحصیلی خود را از اینترنت استخراج و آن را به صورت گزارش ارائه دهد.

۲- دانشجو بتواند «نامه‌ای به یک مؤسسه تحقیقاتی آموزشی به منظور دسترسی به آخرین یافته‌های علمی رشته»

تحصیلی خود ارسال نماید.

۳- در خصوص کاربرد اینترنت و وب در آموزش تحقیق نماید و نتیجه را گزارش کند.

فصل پنجم: استفاده از نرم افزارهای رایانه‌ای آموزشی به منظور ارتقاء توانایی‌های تخصصی

- آشنایی با نرم افزارهای آموزشی-تخصصی چندرسانه‌ای (در این قسمت دانشجو حداقل دو نرم افزار آموزشی که تمام یا بخشی از یک درس مرتبط با رشته دانشجو را آموزش می‌دهد، مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داده و نتیجه را گزارش می‌کند. یکی از این دو نرم افزار می‌تواند به‌طور گروهی مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد).

- کار با نرم افزار Photo Shop

- آشنایی با نحوه‌ی اجرای برنامه‌ی Photo Shop

- آشنایی با قابلیت‌های برنامه‌ی Photo Shop

- نحوه‌ی رسم تصاویر و ویرایش آن‌ها

- استفاده از ابزارهای گرافیکی موجود در برنامه‌ی Photo Shop

- نحوه‌ی درج تصاویر از برنامه‌های دیگر در برنامه‌ی Photo Shop

- کار با نرم افزار Corel Drow

- آشنایی با نحوه‌ی اجرای برنامه‌ی Corel Drow

- آشنایی با قابلیت‌های برنامه‌ی Corel Drow

- نحوه‌ی رسم تصاویر و ویرایش آن‌ها

- استفاده از ابزارهای گرافیکی موجود در برنامه‌ی Corel Drow

- نحوه‌ی درج تصاویر از برنامه‌های دیگر در برنامه‌ی Corel Drow

- معیارهای ارزیابی و گزینش نرم افزارهای مناسب آموزشی

- تناسب محتوای نرم افزار با اهداف آموزشی برنامه و درس

- سهولت بهره‌برداری از نرم افزار

- امکان پشتیبانی نرم افزار از سوی تولیدکننده

- اعتبار علمی نرم افزار

- دارا بودن شرایط فنی، هنری و تصویری مناسب

- به هنگام بودن محتوای علمی و آموزشی نرم افزار
- امکان بهره برداری به وسیله سیستم های سخت افزاری موجود نهاد آموزشی
- امکان تعامل (ضبط و پی گیری پیشرفت دانش آموزان و...)
- امکان استفاده از نتایج ارزش یابی های اولیه به عمل آمده از نرم افزار به منظور شناخت و بازخورد مناسب (مرغوبیت علمی نرم افزار).
- رعایت اصول و قوانین آموزش و یادگیری در تولید نرم افزار (روان شناسی یادگیری).

کار عملی پایان ترم:

- ۱- دانشجو بتواند نرم افزارهای متناسب با موضوع درسی رشته تخصصی خود را فهرست و طبقه بندی نماید.
- ۲- در یکی از زمینه های رشته ی تخصصی خود آخرین اطلاعاتی آموزشی را با بهره گیری از اینترنت استخراج و به صورت گزارش ارائه نماید.
- ۳- دانشجو بتواند طرح درس خود را با استفاده از نرم افزارهای آموزشی-تخصصی تهیه و اجرا نماید.

تجهیزات سخت افزاری مورد نیاز

دستگاه کامپیوتر پنتیوم II با حافظه ۶۴MB و هارد با ظرفیت بالا مجهز به کارت صوتی و CD و امکان ارتباط با اینترنت

تجهیزات نرم افزاری مورد نیاز

نرم افزارهای سیستمی (سیستم عامل Win98 و بالاتر)

- نرم افزارهای کاربردی، Internet Explorer, Netscape, Ms office, Photo Shop, Free Hand,

Corel Draw

- نرم افزارهای تخصصی هر رشته

- نرم افزارهای بانک های اطلاعاتی از جمله WDE, CDSS, ERIC

نام درس: آشنایی با هنرهای سنتی ایران

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد کارگاهی - ۱ واحد نظری)

تعداد ساعت: (نیم‌سال ۶۴ ساعت) هفته‌ای ۴ ساعت

پیش‌نیاز: کارگاه نگارگری

هدف: آشنایی دانشجویان با برخی از هنرهای سنتی ایران

تذکر: سرفصل‌های این درس برای سه کارگاه مستقل سفال، تذهیب و معرق ارائه شده است و هر دانشجو می‌تواند یکی از این کارگاه‌ها را انتخاب نماید.

سرفصل‌ها:

الف- کارگاه سفال:

- تاریخ سفال‌گری در ایران (به‌طور خلاصه)

- مواد و ابزارهای سفال‌گری

- روش‌های آماده‌سازی مواد اولیه

- روش‌های نماخت و شکل‌دهی با (فشازی - ورقه‌ای - لوله‌ای و الخاکی)

- روش‌های آماده‌سازی ساخته‌های گلی برای پخت.

استفاده از کوره و مراحل پخت و تبدیل حالت کوره‌های سفال آن.

ب- کارگاه تذهیب

- سیر تحول تذهیب در ایران (به‌طور خلاصه)

- ابزار و مواد رنگی مورد استفاده در تذهیب.

- طراحی تذهیب و انتقال طرح.

- طراحی دیباچه، سرلوح و حاشیه (حداقل از هر کدام سه مورد و رنگ آمیزی آن‌ها).

- انتخاب یک قطعه خوشنویسی و تذهیب آن همراه با کاربرد شمشه یا نیم‌شمسه و...

ج- کارگاه معرق:

- انواع معرق در ایران (به‌طور خلاصه)

-انواع چوب‌های مورد استفاده در معرق

-ابزار و مواد لازم در معرق

-طراحی حداقل سه مورد طرح برای معرق و انتخاب یک مورد از آن‌ها همراه با اجرای کاغذ، مقوا و مواد مشابه.

-انتخاب یکی از طرح‌های ترسیمی دانشجو و اجرای آن بر روی چوب.

-روش‌های پرداخت و آماده‌سازی معرق

نام درس: تاریخ هنر جهان

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد (۲ واحد نظری)

تعداد ساعت: (نیم سال ۳۲ ساعت) هفته‌ای ۲ ساعت

پیش نیاز: ندارد.

هدف: آشنایی با سیر تحول هنرهای تجسمی در جهان

سرفصل‌ها:

- هنر غارنشینان غار لاسکو، آتامیرا و غیره...

- هنر بین‌النهرین سومر، آکد، بابل، آشور و بابل نوین.

- هنر مصر یا تأکید بر معماری، مجسمه‌سازی و نقاشی.

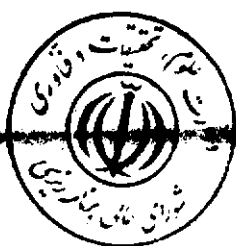
- هنر ایران به صورت خلاصه چون در تاریخ هنر ایران بحث خواهد شد.

- هنر اژه و یونان یا تأکید بر معماری، مجسمه‌سازی و نقوش برجسته.

- هنر اثر وسکها و روم یا تأکید بر معماری، مجسمه‌سازی و نقوش برجسته و نقاشی

- هنر ضدنر منسیخیت

- هنر بیزانس

- هنر دوره رنسانس یا تأکید بر معماری، پیکرتراشی و نقاشی

- هنر دوره رنسانس یا تأکید بر معماری، پیکرتراشی و نقاشی

- هنر دوره یاروک و روکوکو در فرانسه و ایتالیا یا تأکید بر معماری، پیکرتراشی و نقاشی

- هنر هند و چین و ژاپن یا تأکید بر معماری و نقاشی و پیکرتراشی

نام درس: تاریخ هنر ایران

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد (۲ واحد نظری)

تعداد ساعت: (نیم‌سال ۳۲ ساعت) هفته‌ای ۲ ساعت

پیش‌نیاز: تاریخ هنر جهان

هدف: آشنایی با سیر تحول هنرهای تجسمی در ایران

سرفصل‌ها:

- آثار و نقوش غارنشینی در ایران با تأکید بر غار میرملاس، میمان و...
- هنر پیش از تاریخ یا تأکید بر تپه‌های باستانی سیلک، اسماعیل آباد قزوین، شوش، شهر سوخته و غیره
- هنر ایلام (معماری، هنرهای صناعی)
- هنر ایران باستان مادها و هخامنشیان با تأکید بر معماری، نقش برجسته و هنرهای صناعی
- هنر سلوکیان و اشکانیان (معماری، هنرهای صناعی و دیوار نگاری)
- هنر ساسانیان (معماری، نقش برجسته، نقاشی و هنرهای صناعی)

نام درس: تاریخ هنر و تمدن اسلامی

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد (۲ واحد نظری)

تعداد ساعت: (نیم‌سال ۳۲ ساعت) هفته‌ای ۲ ساعت

پیش‌نیاز: تاریخ هنر ایران

هدف: آشنایی با مفاهیم، ویژگی‌ها و سیر تحول هنر در کشورهای اسلامی و بررسی عوامل وحدت میان آن‌ها.

سرفصل‌ها:

- معانی و مفاهیم هنر اسلامی

- تأثیرات شعر و تلاوت قرآن در هنر اسلامی

- ویژگی‌های معماری مسجدالنبی به‌عنوان اولین سرمشق و نمونه هنر اسلامی.

- ویژگی‌های هنر دوره امویان و عباسیان با تأکید بر معماری، کتاب‌آرایی و هنرهای صناعی

- هنر اسلامی ایران تا قرن پنجم هجری

- هنر دوره سلجوقی با تأکید بر معماری و تزئینات وابسته به آن (مساجد، مدارس، کاروانسراها) و

کتاب‌آرایی

- هنر دوره ایلخانی و تیموری با تأکید بر معماری و کتاب‌آرایی

- هنر دوره صفویه با تأکید بر معماری و تزئینات وابسته به آن و کتاب‌آرایی

- هنر دوره زندیه و قاجار با تأکید بر معماری و تزئینات وابسته به آن و کتاب‌آرایی

- ویژگی‌های هنر اسلامی در مصر (دوره طلونیها، فاطمیان، مملوک) با تأکید بر معماری و کتاب‌آرایی

- ویژگی‌های هنر اسلامی در اسپانیا (اندلس و گرانادا) با تأکید بر معماری و تزئینات وابسته به آن و کتاب‌آرایی

- ویژگی‌های هنر اسلامی در اناطولیا و عثمانی با تأکید بر معماری، کتاب‌آرایی

- ویژگی‌های هنر اسلامی در هندوستان با تأکید بر معماری و نقاشی

(این درس با ارائه فیلم و اسلاید و بازدید از بناهای اسلامی و موزه‌ها خواهد بود).

نام درس: تاریخ نقاشی ایران

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد (۲ واحد نظری)

تعداد ساعت: (نیم سال ۳۲ ساعت) هفته‌ای ۲ ساعت

پیش نیاز: تاریخ هنر و تمدن اسلامی

هدف: آشنایی با سیر تحول نقاشی و نگارگری ایران

سرفصل‌ها:

- نقاشی‌های غارنشینان (همیان، میرملاس و غیره....)

- نقاشی سفالینه‌های پیش از تاریخ سیلک و شوش و غیره

- نقش و نگارهای ایلامی

- نقش و نگارهای ماد، هخامنشی، سلوکی و اشکانی

- نقاشی دوره ساسانی و تأثیر نقاشی مانوی پیر نقاشی دوره اسلامی

- نقاشی در قرون اولیه اسلامی اموی و عباسی (مکتب بغداد)

- نگارگری (مکتب سلجوقی)

- نگارگری (مکتب تیرتیر در دوره ایلخانی)

- (مکتب شیراز)

- مکتب هرات در دوره تیموری

- نگارگری بخارا

- (مکتب تیرتیر ۲) در دوره صفویه

- مکتب فزوین در دوره صفویه

- (مکتب سلطان امیراسم) در مشهد

- (مکتب اصفهان) در دوره صفویه

- تأثیر هنر نگارگری صفویه بر هنر عثمانی

- تأثیر هنر نگارگری (صفویه بر هنر نگارگری هند)

- هنر نگارگری زندیه و قاجار

نام درس: سیر تحول کتابت در ایران

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: (نیم‌سال ۳۲ ساعت) هفته‌ای ۲ ساعت

پیش‌نیاز: تاریخ هنر ایران

هدف: آشنایی با تحول کتابت در ایران

سرفصل‌ها:

۱- تبیین جایگاه کتابت به‌عنوان عامل ثبت تمدن

۲- خطوط ایرانی میانه: پهلوی اشکانی، پهلوی ساسانی، اوستایی، مانوی و تأثیر آن‌ها در شکل‌گیری خطوط اسلامی

به همراه ارائه نمونه‌هایی از هر کدام

۳- خطوط کوفی ساده - کوفی مَعْقَلی و مَعْقَلی - کوفی بی نقطه و با نقطه و علائم ابوالاسودی همراه با نمونه‌هایی از هر

یک.

۴- انواع کوفی ایرانی پیرآموز - کوفی منکسر - کوفی مقور - کوفی مورب و سلجوقی.

۵- انواع کوفی گرهدار، موشخ (مزه‌ر) و مقفل همراه با نمونه‌هایی از هر کدام

۶- مراحل تحول خطوط محقق - ریحان و نسخ و جایگاه هر کدام در کتابت همراه با ارائه نمونه مناسب از هر کدام.

۷- مراحل تحول خطوط ثلث - افاع، مسلسل و دیوانی و جایگاه هر کدام در کتابت همراه با ارائه نمونه مناسب از هر

کدام.

۸- مراحل تحول خطوط نستعلیق - شکسته - شکسته تعلیق و نستعلیق و جایگاه هر کدام در کتابت همراه با ارائه

نمونه مناسب از هر کدام.

۹- خطوط تفننی: مثنی، طغرا، طومار، غبار و انواع خطوط شکل یافته (مشکول) همراه با ارائه نمونه مناسب از هر

کدام.

۱۰- نقش کتابت در کتاب‌آرایی ایران (در عصر ایلخانی - تیموریان و صفویان به‌طور خلاصه)

۱۱- بررسی تأثیر و تأثر کتابت و چاپ سنگی

نام درس: هندسه^{کارگاه}ی نقوش

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد (۲ واحد کارگاهی)

تعداد ساعت: (نیم سال ۹۶ ساعت) هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: کارگاه طراحی و روش آموزش

هدف: آشنایی عملی دانشجویان با اصول و روش‌های ترسیم اشکال هندسی، هندسه نقوش و ترسیم بعضی از گره چینی‌ها

سرفصل‌ها:

- ابزارهای ترسیم و کاربرد آن‌ها

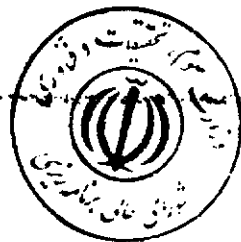
الف - ترسیم اشکال ساده با استفاده از پاره خط، اخراج و فرود عمودی بر نقاط معین

- تقسیم زوایا و ترسیم ارتفاعات و عمود منصف و دوایر محیطی

- ترسیم چند ضلعی‌های منظم سه، چهار، پنج و شش ضلعی

ب - شبکه‌های مثلث، مربع، چند ضلعی‌ها و گسترش آن‌ها

- گلچین معقلی و روش‌های ترسیم آن‌ها

- گره و شناخت انواع آن

- ترسیم گره ساده و شناخت ابزارهای گره (آلت) و زمینه‌های کارگر

ج - گره گند و تند، شرح و روش ترسیم هر کدام

- ترسیم گره گند در زمینه‌های هشت و ده به طریقه سنتی

- شرح گره‌های گند و شل و شل و تند و روش ترسیم هر کدام در زمینه‌های هشت و ده به طریقه سنتی

- زمینه‌های کاربردی گره‌سازی در نگارگری، معماری، خاتم، کاشی‌کاری، چوب و سنگ

د - انجام پروژه نهایی با به کارگیری روش‌های ترسیم و اشکال گره به صورت سیاه و سفید و رنگی

نام درس: کارگاه ارتباط تصویری

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد (۲ واحد کارگاهی)

تعداد ساعت: (نیم سال ۹۶ ساعت) هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: کارگاه طراحی و روش آموزش

هدف: - شناخت عملی تکنیک‌های سنتی و دستی گرافیک

- پیام‌رسانی تصویری با تکیه بر سنت‌های فرهنگی و هنری ایرانی و اسلامی

سرفصل‌ها:

- چاپ‌های دستی ساده (سیب‌زمینی، برجسته‌کاری با مقوا و چاپ با آن، مهرها و...)

- چاپ دستی با چوب (کنده‌کاری و برجسته‌کاری روی چوب - مانند چاپ قلم‌کار)

- چاپ دستی با فلزات (حک نقش بر روی فلزات، پر کردن شیارها با رنگ چاپ و چاپ دستی آن)

- چاپ دستی از روی شیشه (مونو پرینت)

■ طراحی و اجرای یک اعلان (پوستر) با به‌کارگیری شیوه‌های چاپ دستی (موضوع پوستر می‌تواند مربوط به مسائل

آموزش و پرورش و یا ایم الله باشد)

- شابلن‌سازی (رنگ)

■ آشنایی با استفاده از شابلن

- ترافارد (با استفاده از شابلن و نیز بدون استفاده از آن) و نقاشی پشت شیشه و آینه

■ طراحی و تصویرسازی و حاشیه‌پردازی با استفاده از روش‌های فوق

نام درس: کارگاه ارتباط تصویری و روش آموزش آن

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد کارگاهی

تعداد ساعت: (نیم سال ۹۶ ساعت) هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: ارتباط تصویری (۳)

هدف: - کاربرد عملی و نحوه استفاده از تکنیک‌های دستی سنتی و دیگر تکنیک‌های گرافیکی در ارتباط تصویری و روش آموزش آن‌ها به دانش‌آموزان

- کسب توانایی‌های تصویری با تکیه بر فرهنگ و هنر ایرانی-اسلامی و آموزش روش‌های پیام‌رسانی تصویری به

دانش‌آموزان

سرفصل‌ها:

- رنگ آمیزی کاغذ (الوان سازی کاغذ) با شیوه‌های سنتی ابر و باد، چای، پوست پیاز و... (تهیه‌ی لوح آموزشی از

مراحل مختلف تهیه‌ی کاغذ رنگی برای آموزش به دانش‌آموزان)

- قطاعی (تکه چسبانی-کلاژ) با کاغذهای رنگی دست ساخته و کاغذهای رنگی متفرقه (تهیه‌ی چند کارت برای

نشان دادن مراحل انجام یک قطاعی برای آموزش به دانش‌آموزان)

- قطاعی با استفاده از تصاویر چاپ شده و ایجاد یک موضوع (آزاد و ابتکاری)

- قطاعی با پارچه و ایجاد یک ترکیب‌بندی (مانند چهل تکه و امثال آن) و یا ایجاد یک موضوع. (تهیه‌ی پوستر

آموزشی روش‌های به کارگیری دور ریختنی‌ها برای ایجاد ترکیب‌بندی‌های دارای موضوع)

- طراحی و ساخت یک روزنامه‌ی دیواری (هر دو نفر یک روزنامه) با استفاده از روش‌هایی که دانشجویان در دروس

پیشین آموخته‌اند.

ویژگی‌های روزنامه از این قرار است: ۱- طراحی عنوان

۲- انتخاب مطلب

۳- طراحی ستون‌بندی روزنامه

۴- اجرای طرح‌ها و نقاشی‌ها و حاشیه‌اندازی

۵- خوشنویسی روزنامه

(روش تهیه‌ی و تدارک تیم روزنامه‌نگاری دیواری و تقسیم‌کارهای هنری بین دانش‌آموزان نیز به دانشجویان آموزش

داده می‌شود.)

نام درس: تحلیل محتوای کتاب‌های درسی و روش تدریس آنها

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: کارگاهی (یک واحد نظری + یک واحد کارگاهی)

تعداد ساعت: ۴ ساعت

پیش‌نیاز یا هم‌نیاز:

مبانی برنامه‌ریزی درسی

نقاشی و روش آموزش آن (۴)

ارتباط تصویری (۳)

ساعات تدریس: ۴ ساعت (۱ ساعت نظری + ۳ ساعت کارگاهی)

هدف‌های آموزشی:

در پایان این درس دانشجو معلمان:

۱- با ساختار برنامه درسی مورد نظر (هدف‌ها، محتوا، روش‌های یاددهی-یادگیری، روش‌های ارزش‌یابی پیشرفت یادگیری، مواد آموزشی ویژه برنامه و...) آشنا می‌شوند.

۲- با روش‌های تحلیل محتوای کتاب درسی و سازمان‌دهی مجدد آن برای تدریس و ارزش‌یابی پیشرفت تحصیلی آشنا می‌شوند.

۳- با روش‌های تدریس اختصاصی درس آشنا می‌شوند و آن‌ها را در عمل به کار می‌گیرند.

۴- در طراحی، تدوین و اجرای طرح‌های تدریس ویژه مهارت پیدا می‌کند.

۱- کلیات (معرفی هدف‌ها، اهمیت و ضرورت درس روش تدریس و تحلیل محتوای کتاب‌های درسی

۲- معرفی فلسفه، ساختار و چارچوب برنامه درسی مورد نظر و نقش آن در برنامه درسی دوره‌ی راهنمایی

۳- بررسی افقی و عمودی دروس طراحی و نقاشی کتاب‌های آموزش هنر دوره‌ی راهنمایی تحصیلی از نظر: ارتباط موضوعی و تحلیل تصاویر و تشریح تعیین اهداف هر درس. این بررسی‌ها در قالب فعالیت‌های عملی طراحی شده و بحث و تبادل نظر برای دانشجویان صورت می‌گیرد.

۴- بررسی افقی و عمودی دروس خوشنویسی کتاب‌های آموزش هنر حوزه‌ی راهنمایی تحصیلی از نظر: طبقه‌بندی آموزش مفردات، کلمات و سطر نویسی و تعیین اهداف هر درس. این بررسی‌ها در قالب فعالیت‌های عملی طراحی شده برای دانشجویان و بحث و تبادل نظر صورت می‌گیرد.

۵- معرفی شیوه‌های تقسیم کتاب به واحدهای کوچک‌تر درسی متناسب با ساعات تدریس و اجرای یک یا دو نمونه

از آن‌ها

۶- بررسی تناسب ویژگی‌های کلی (توانایی‌های جسمی، ذهنی، عاطفی، اجتماعی) مخاطبین با محتوای ارائه شده و

نحوه تطبیق محتوا با روش‌های یاددهی - یادگیری در درس موردنظر

۷- تعیین مواد آموزشی مناسب برای تدریس هر درس و ارائه نحوه کاربرد آن‌ها در یک طراحی آموزشی

۸- نقد و بررسی کلی راهنمای معلم (راهنمای تدریس) کتاب درسی موردنظر

۹- بررسی و تبیین روش‌های تدریس اختصاصی هر یک از دروس با تکیه بر پرورش قدرت خلاقیت و ذوق هنری

دانش‌آموزان

۱۰- ابداع و ابتکار شیوه‌های جدید جهت علاقه‌مند نمودن و هدایت دانش‌آموزان متناسب با زمینه‌های هنری

موجود در هر منطقه

۱۱- اجرای عملی یک نمونه از دروس براساس سازمان‌دهی آن در قالب یک طراحی آموزشی با بهره‌گیری از

روش‌های اختصاصی درس موردنظر

۱۲- تهیه و تنظیم جدول‌های آزمون دو بعدی به منظور تعیین عملکردهای مورد انتظار از دانش‌آموزان با توجه به

فعالیت‌های یادگیری طراحی شده

- تعیین قطعات با توجه به محتوای درس

- تعیین عملکردهای مورد انتظار برای هر قطعه (دانشی، مهارتی، نگرشی) با توجه به مهارت ذوق هنری و ابتکار

دانش‌آموزان

- تعیین روش‌های ارزش‌یابی پیشرفت تحصیلی متناسب با مفاهیم آموزشی هر درس (شفاهی، کتبی، عملی،

تلفیقی)

- پیش‌بینی نمونه‌هایی از انواع ابزارهای اندازه‌گیری با تأکید بر بررسی مهارت قدرت تخیل و ذوق هنری

دانش‌آموزان

- تطبیق ابزارهای اندازه‌گیری با عملکردهای مورد انتظار در هر یک از دروس و تعیین بارم موردنظر

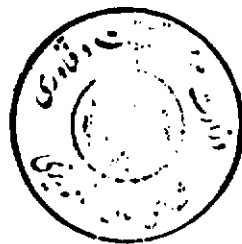
۱۳- اجرای یک نمونه آزمون براساس ابزارهای اندازه‌گیری تهیه شده و بررسی نتایج آن در کلاس.

نکات مهمی که باید در اجرای این درس مورد توجه قرار گیرند:

۱- دانشجو معلمان در طول ترم فعال باشند و این فعالیت‌ها بیشتر از طریق گروه‌ها صورت پذیرد.

۲- کلیه فعالیت‌های یاددهی - یادگیری در کلاس به شیوه آموزشی، کارگاهی انجام شود.

- ۳- ارزش‌یابی از درس در برگیرنده فعالیت‌های گروهی و فردی دانشجو - معلمان باشد.
- ۴- در بررسی و تحلیل محتوای هر ماده درسی به ماهیت درس (نظری - عملی - تجربی - تلفیقی) مورد نظر توجه شود.
- ۵- دانشجو - معلمان ملزم باشند نمونه‌هایی از جداول تحلیل محتوا و روش‌ها و جداول آزمون را با راهنمایی مدرس مربوطه تهیه نموده و در کلاس به نقد و بررسی آن بپردازد.
- ۶- نمونه‌های طرح درس‌های تهیه‌شده براساس فعالیت‌های کارگاهی دانشجویان در گروه‌های کاری مورد نقد و بررسی قرار گیرد و نسبت به بازنگری و اصلاح آن توسط دانشجو معلم اقدام شود.
- ۷- طراحی‌های نمونه در کلاس توسط دانشجو معلم به مرحله‌ی اجرا گذاشته شود و مورد نقد و بررسی قرار گیرد.
- ۸- در صورتی که در واحد آموزشی امکانات لازم فراهم باشد می‌توان از شیوه‌ی ماکرو تیمینگ استفاده نمود.

نام درس ، طراحی و مطالعه مسائل یادگیری و روش آموزش
نوع واحد ، کارگاهی
تعداد واحد ، ۴
تعداد ساعت : ۱۹۲

سرفصل دروس توسط دانشگاه ارائه می گردد.

نام درس: کارگاه نقش و خط در هنرهای دستی و روش آموزش

نوع واحد: کارگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد کارگاهی

تعداد ساعت: (نیم سال ۹۶ ساعت) هفته‌ای ۶ ساعت

پیش‌نیاز: کارگاه نقاشی

هدف: آشنایی عملی با هنرهای دستی و به‌کارگیری نقش‌ها و خطوط خوشنویسی در ساخت و آموزش هنرهای دستی.

سرفصل‌ها:

- طرح‌ها، نقش‌ها و خطوط خوشنویسی روی اشیاء و لوازم سنتی دست‌ساز مانند: کوزه‌های سفالین، ظروف

سرامیک، ظروف و اشیاء فلزی، منبت، معرق، خاتم، مشبک، گچ‌بری و... (تهیه‌ی لوح آموزشی از انواع نقوش همراه با

معرفی‌نامه و ذکر استان‌ها و مراکز ساخت آن‌ها).

- روش‌های بزرگ‌نمایی تصاویر و انتقال طرح بر روی سطوح مختلف مانند: کاغذ، مقوا، فلز، پارچه، چرم، سنگ، دیوار

و نیز سطوح برجسته و مدور. (تهیه‌ی پوستر روش بزرگ‌نمایی و انتقال نقش بر روی دیگر سطوح)

- روش‌های رنگ‌آمیزی روی چوب، فلز، پارچه، چرم، سنگ، دیوار و...

- سفال‌ها و نقوش آن‌ها و نقش‌اندازی بر روی سفال و اجزای یک نمونه برای ارائه به دانش‌آموزان در زمان تدریس

- گچ‌بری و ساخت یک نمونه.

~~یکی از هنرهای دستی ساختن ظروف روزمره‌ی گچ‌بری، سفال‌بری و گچ‌بری و دیوار و پرده‌های گچ‌بری و سفال‌بری~~

دانشجویان ساخت یک نمونه برای ارائه در زمان تدریس به دانش‌آموزان توصیه می‌شود).

- روش‌های کنده‌کاری روی چوب، فلز و سنگ (اجزای یک نمونه به انتخاب دانشجو)

- رنگ‌آمیزی و نقش‌اندازی‌های آزاد روی اجسام و ظروف مانند: رنگ‌آمیزی ابر و باد روی ظروف سفال و سرامیک و

ایجاد نوآوری جدید خلاقانه.

منابع دروس

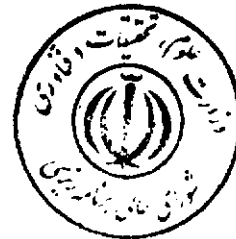

جدول منابع پیش‌نهادی دروس اصلی برنامه کارشناسی ناپیوسته رشته آموزش هنرهای تجسمی

کد درس	نام درس	منابع پیشنهادی
۱	کارگاه طراحی و روش آموزش	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد و مدرس</p> <p>۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- کلیدهای طراحی</p> <p>۲- طراحی، بیان خویشتن - انتشارات حوزه‌ی هنری</p> <p>۳- طراحی از چهره - جهاد دانشگاهی هنر و نشر اسلیمی</p> <p>۴- طراحی از اشیاء - یساولی</p>
۲	کارگاه طراحی سنتی	-
۳	کارگاه طراحی سنتی و روش آموزش	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد</p> <p>۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- آموزش طرح و تذهیب / حسین علی ماچیان - انتشارات فرهنگسرا</p> <p>۲- تشعیر / اردشیر تاکنانی - انتشارات سروش.</p>
۴	کارگاه نقاشی	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد و مدرس</p> <p>۲- تألیف کتاب درسی</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- نقاشی با مداد رنگی - نشر نی.</p> <p>۲- نقاشی با مدد رنگی - انتشارات بهار</p> <p>۳- نقاشی با مداد شمعی - انتشارات مدرسه</p> <p>۴- تصویرسازی با مدادهای شمعی - (هنر پایه ۷) کتاب‌های شکوفه انتشارات امیرکبیر.</p>
۵	کارگاه نقاشی و روش آموزش	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد و مدرس</p> <p>۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- نقاشی با رنگ گواش، انتشارات مدرسه</p> <p>۲- نقاشی با آب‌رنگ در ده درس - یساولی</p> <p>۳- چگونه رنگ را ببینیم و نقاشی کنیم - یساولی</p> <p>۴- نقاشی با پاستل - یساوری</p> <p>۵- نقاشی از چهره با آب‌رنگ - یساولی</p> <p>۶- نقاشی با رنگ روغن در ۲۵ درس - بهار</p>

منابع پیشنهادی	نام درس	کد درس
<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- مدرس متخصص در خوشنویسی نستعلیق با تجربه کافی در زمینه آموزش</p> <p>۲- کتاب مناسب برای این واحد باید تألیف شود.</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>برای مطالعه و استفاده مدرسین این واحد:</p> <p>۱- تعلیم خط / تألیف و گردآوری: حبیب‌الله فضایی / انتشارات سروش</p> <p>۲- خوشنویسی کد ۴۶۷/۱ تألیف: هادی حاجی آقاجانی / دفتر چاپ و توزیع کتاب‌های درسی</p> <p>۳- خوشنویسی کد ۲۰۴/۵ تألیف: هادی حاجی آقاجانی / دفتر چاپ و توزیع کتاب‌های درسی</p>	کارگاه نستعلیق و روش آموزش (۱)	۶
<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد متخصص خوشنویسی نستعلیق با تجربه کافی در زمینه آموزش.</p> <p>۲- کتاب مناسب برای این واحد تألیف شود.</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>برای استفاده و مطالعه مدرسین این واحد:</p> <p>۱- تعلیم خط - تألیف و گردآوری حبیب‌الله فضایی / انتشارات سروش</p> <p>۲- خوشنویسی کد ۴۶۷/۱ و کد ۲۰۴/۵ تألیف: هادی حاجی آقاجانی / دفتر چاپ و توزیع کتاب‌های درسی</p> <p>۳- مرقع رنگین - جلد ۱ و ۲ - انتشارات انجمن خوشنویسان ایران</p>	کارگاه نستعلیق و روش آموزش (۲)	۷
<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد متخصص در نستعلیق و شکسته نستعلیق با تجربه کافی در زمینه آموزش.</p> <p>۲- کتاب مناسب برای این واحد تألیف شود.</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>برای مراجعه مدرسین این واحد:</p> <p>۱- تعلیم خط - تألیف و گردآوری: حبیب‌الله فضایی - انتشارات سروش</p> <p>۲- خوشنویسی کد ۴۶۷/۱ و کد ۲۰۴/۵ تألیف: هادی حاجی آقاجانی - دفتر چاپ و توزیع کتاب‌های درسی</p> <p>۳- مرقع رنگین - جلد ۱ و ۲ / انتشارات: انجمن خوشنویسان ایران</p> <p>۴- سماع قلم به اهتمام یدالله کابلی خوانساری - ناشر: خانه فرهنگ و هنر گویا</p> <p>۵- شکسته‌نویسی - تألیف: رضا مشعشعی - ناشر:</p>	کارگاه نستعلیق (۳) و آشنایی عملی به شکسته‌نویسی	۸

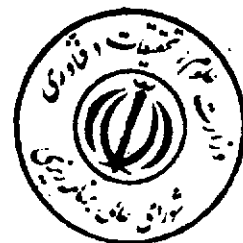
کد درس	نام درس	منابع پیشنهادی
۹	کارگاه نستعلیق (۴) و آشنایی عملی با خطوط قرآنی	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد متخصص در نستعلیق و خطوط قرآنی</p> <p>۲- تألیف کتاب مناسب برای این واحد</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>برای مراجعه مدرسین این واحد:</p> <p>۱- تعلیم خط - تألیف و گردآوری: حبیب‌الله فضایی - انتشارات سروش</p> <p>۲- خوشنویسی کد ۴۶۷/۱ و کد ۲۰۴/۵ تألیف: هادی حاجی آقاجانی - دفتر چاپ و توزیع کتاب‌های درسی</p> <p>۳- مرقع رنگین - جلد ۱ و ۲ / انتشارات: انجمن خوشنویسان ایران</p> <p>۴- فروغ کلک در قواعد خط ثلث - رسم‌الخط سید محمد شوقی و عباس بغدادی - ناشر: رواق اندیشه</p> <p>۵- قرآن محلی - خط: محمدعلی عطار هروی به اهتمام محمد مهدی هراتی - ناشر: انتشارات سروش</p>
۱۰	کارگاه نقش و خط در هنرهای دستی و روش آموزش	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد و مدرس</p> <p>۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- ابزار و مواد - انتشارات کارگاه هنر</p> <p>۲- نقش برجسته و قالب‌گیری - انتشارات بهار</p> <p>۳- مجسمه‌های سفالین - کارگاه هنر</p> <p>۴- سفال‌گری (هنر پایه ۵) کتاب‌های شکوفه</p>
۱۱	کارگاه نگارگری	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد و مدرس</p> <p>۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- هنر نگارگری (۱ و ۲) - وزارت آموزش و پرورش</p>
۱۲	کارگاه نگارگری و روش آموزش	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد و مدرس</p> <p>۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- هنر نگارگری (۱ و ۲) - وزارت آموزش و پرورش</p>

کد درس	نام درس	منابع پیشنهادی
۱۳	کاربرد نرم افزارهای رایانه‌ای در آموزش هنر	<p>منابع اصلی: برای این سرفصل باید متن متناسب تهیه گردد.</p> <p>منابع فرعی: انواع منابع آموزش موجود متناسب با سرفصل</p>
۱۴	آشنایی با هنرهای سنتی ایران	
۱۵	تاریخ هنر جهان	<p>منابع اصلی: ۱- استاد و مدرس ۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی: ۱- هنر ایران باستان - ترجمه: یوسف مجیدزاده - انتشارات دانشگاه تهران ۲- تاریخ هنر - جنسن - ترجمه: پرویز مرزبان - انتشارات سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی ۳- هنرهای ایران - فرید - ترجمه: پرویز مرزبان - انتشارات فرزانه روز ۴- هنر در گذر زمان - هلن کاردنر - ترجمه: تقی فرامرزی - انتشارات آگاه ۵- تاریخ عمومی هنرهای مصور - علی نقی وزیری - انتشارات دانشگاه تهران ۶- خلاصه تاریخ هنر - جنسن - ترجمه پرویز مرزبان - انتشارات سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.</p>
۱۶	تاریخ هنر ایران	<p>منابع اصلی: ۱- استاد و مدرس ۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی: ۱- رمال گیر شمن - ترجمه: بهرام فره‌وشی - انتشارات علمی و فرهنگی (۲ جلد) ۲- ایران باستان - حسن پیرنیا ۳- معماری ایران - آرتور اپهام پوپ - ترجمه: کرامت‌اله افسری - یساوولی ۴- هنر ایران - آندره گدار - انتشارات دانشگاه ملی ایران ۵- بین‌النهرین و ایران باستان - مالو وان.م.ا.ل - ترجمه: رضا مستولی - انتشارات دانشگاه تهران ۶- کلیات تاریخ و تمدن ایران پیش از اسلام - عزیزالله بیات - انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.</p>

کد درس	نام درس	منابع پیشنهادی
۱۷	تاریخ هنر و تمدن اسلامی	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد و مدرس</p> <p>۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- زبان و بیان - تیتوس بورکهارت - ترجمه: مسعود رجب‌نیا - انتشارات سروش</p> <p>۲- هنر اسلامی - کریستین پرایس - ترجمه: مسعود رجب‌نیا - بنگاه ترجمه و نشر کتاب</p> <p>۳- هنر اسلامی - ترجمه: رضا بصیری - یساولی</p> <p>۴- تاریخ هنر معماری در دوره‌ی اسلامی - محمد یوسف کیانی - انتشارات سمت</p> <p>۵- هنر اسلامی - ارنست کونل - ترجمه: هوشنگ طاهری - انتشارات توس</p> <p>۶- سبک‌شناسی هنر معماری در سرزمین‌های اسلامی - ترجمه: پرویز ورجاوند.</p>
۱۸	تاریخ نقاشی ایران	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد و مدرس</p> <p>۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- تاریخ نقاشی ایران - علی اکبر تجویدی - انتشارات ارشاد اسلامی</p> <p>۲- تاریخ نقاشی ایران - بازل گری - ترجمه: عرب‌علی شروه</p> <p>۳- سیری در نگارگری ایران - ترجمه: فیروز شیروانلو - انتشارات عصر جدید.</p> <p>۴- کیمیای نقش - محمد خزایی - انتشارات حوزه‌ی هنری</p>
۱۹	سیر تحول کتابت در ایران	
۲۰	کارگاه هندسه‌ی نقوش	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد و مدرس</p> <p>۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- هندسه‌ی ایرانی - انتشارات سروش</p> <p>۲- نقش‌های هندسی در هنر اسلامی - انتشارات سروش</p> <p>۳- گره و کاربندی - میراث فرهنگی</p> <p>۴- هندسه‌ی مقدس - مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی</p> <p>۵- گره‌چینی - حسین زمرشیدی - مرکز نشر دانشگاهی</p>

کد درس	نام درس	منابع پیشنهادی
۲۱	کارگاه ارتباط تصویری	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد و مدرس</p> <p>۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- هنر چاپ- کتاب های شکوفه</p> <p>۲- کتاب های آموزش هنر دوره ی راهنمایی تحصیلی</p>
۲۲	کارگاه ارتباط تصویری و روش آموزش	<p>منابع اصلی:</p> <p>۱- استاد و مدرس</p> <p>۲- تألیف کتاب</p> <p>منابع فرعی:</p> <p>۱- کتاب های آموزش هنر دوره ی راهنمایی تحصیلی - وزارت آموزش و پرورش</p> <p>۲- از ساختن تا پرداختن - محمدمهدی هراتی - انتشارات مدرسه</p> <p>۳- هنر کاغذسازی دستی - شرکت انتشارات فنی ایران</p> <p>۴- از روزنامه ی دیواری تا روزنامه نگاری - انتشارات مدرسه</p> <p>۵- آموزش عملی صفحه آرای - کامران افشار</p> <p>۶- کارت های آموزشی - محمدمهدی هراتی - انتشارات مدرسه</p>
۲۳	طراحی و مطالعه ی مسائل یادگیری و روش آموزش	
۲۴	روش تدریس و تحلیل موضوعی و تصویری کتب درسی هنر دوره ی راهنمایی تحصیلی	

توصیه‌های اجرایی

ترم‌بندی پیش‌نهادی بر پایه:

ترم اول

کد	نام درس	نظری	کارگاهی	عملی	جمع واحد	تعداد ساعات در نیم سال هفته	ساعات	پیش‌نیاز
۱	کارگاه طراحی و روش آموزش	۱	۲	-	۳	۷	۱۱۲	-
۲	کارگاه طراحی سنتی	-	۲	-	۲	۶	۹۶	-
۶	کارگاه خوشنویسی و روش آموزش (۱)	۱	۲	-	۳	۷	۱۱۲	-
۱۱	کارگاه نگارگری	-	۲	-	۲	۶	۹۶	-
۱۵	تاریخ هنر جهان	۲	-	-	۲	۲	۳۲	-
۱۹	سیر تحول کتابت در ایران	۲	-	-	۲	۲	۳۲	-
	جمع	۶	۸	-	۱۴	۳۰	۴۸۰	

ترم دوم

کد	نام درس	نظری	کارگاهی	عملی	جمع واحد	تعداد ساعات در نیم سال هفته	ساعات	پیش‌نیاز
۷	کارگاه خوشنویسی و روش آموزش (۲)	۱	۲	-	۳	۷	۱۱۲	۶
۱۶	تاریخ هنر ایران	۲	-	-	۲	۲	۳۲	۱۵
۱۲	کارگاه نگارگری و روش آموزش	۱	۲	-	۳	۷	۱۱۲	۱۱
۲	کارگاه طراحی سنتی و روش آموزش	۱	۲	-	۳	۷	۱۱۲	۲
۴	کارگاه نقاشی	-	۲	-	۲	۶	۹۶	۱
	جمع	۵	۸	-	۱۳	۲۹	۴۶۴	

ترم سوم

کد	نام درس	نظری	کارگاهی	عملی	جمع واحد	تعداد ساعت در نیم سال	ساعات پیشنهاد
۸	کارگاه خوشنویسی (۳) (شکسته-نستعلیق)	-	۲	-	۲	۶	۹۶
۵	کارگاه نقاشی و روش آموزش	۱	۲	-	۳	۷	۱۱۲
۲۱	کارگاه ارتباط تصویری	-	۲	-	۲	۶	۹۶
۱۸	تاریخ نقاشی ایران	۲	-	-	۲	۲	۳۲
۲۰	کارگاه هندسه نقوش	-	۲	-	۲	۶	۹۶
۱۴	آشنایی با هنرهای سنتی ایران	۱	۱	-	۲	۴	۶۴
	جمع	۴	۹	-	۱۳	۳۱	۴۹۶

ترم چهارم

کد	نام درس	نظری	کارگاهی	عملی	جمع واحد	تعداد ساعت در نیم سال	ساعات پیشنهاد
۹	کارگاه خوشنویسی (۴) (خطوط قرآنی)	-	۲	-	۲	۶	۹۶
۱۷	تاریخ هنر و تمدن اسلامی	۲	-	-	۲	۲	۳۲
۱۳	کاربرد نرم افزار در آموزش هنر	-	۲	-	۲	۶	۹۶
۲۲	کارگاه ارتباط تصویری و روش آموزش	۱	۲	-	۳	۷	۱۱۲
۱۰	کارگاه نقش و خط در هنرهای دستی و روش آموزش	۱	۲	-	۳	۷	۱۱۲
۲۴	روش تدریس و تحلیل موضوعی و تصویری کتب درسی دوره راهنمایی تحصیلی	۱	۱	-	۲	۴	۶۴
	جمع	۵	۱۳	-	۱۸	۴۴	۷۰۴

